

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти
Кафедра іноземних мов

Назва курсу	Іноземна мова (німецька)
Викладач	Молодиченко Наталія Алімджанівна , кандидат педагогічних наук, доцент
Профайл викладачів	
Контактний тел.	0982882967
E-mail:	molodychenko.natali@gmail.com
Сторінка курсу в ЦОДТ	
Консультації	Онлайн-консультації: обговорення завдань із дисципліни, затвердження тем для самостійного вивчення.

1. Анотація до курсу

Предметом є іноземна мова. В курсі «Іноземна мова» відбувається опанування німецькою мовою на рівні B2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, студенти вчаться спілкуватися на різноманітні теми, оволодівають лексикую зі спеціальності, опановують вміння читати пресу, літературу іноземною мовою.

Засвоєння лексики із наведених розмовних тем сприятиме розширенню словникового запасу студентів і розвитку навичок і вмінь опрацювання текстів німецької мовою за фахом.

Навчальний курс розрахований на студентів, які мають базовий рівень знань з німецької мови. Передбачається повторення та закріплення граматичного матеріалу.

2. Мета та завдання курсу

Мета викладання освітньої компоненти «Іноземна мова» - формування у студентів іншомовної комунікативної компетентності, що передбачає оволодіння всіма видами мовленнєвої діяльності, основами культури усного і писемного

мовлення, базовими вміннями і навичками використання мови в різних сферах і ситуаціях, та розвиток особистості студентів, їх інтелектуальних та пізнавальних здібностей, усвідомлення студентами особливостей культури народів, мова якої вивчається, власної національної культури, виховання у них потреби в удосконаленні власної мовленнєвої культури протягом усього життя.

Завдання курсу:

- здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою;
- розуміти на слух зміст автентичних фахових текстів;
- читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту;
- здійснювати професійне спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань;
- адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою;
- використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів;
- критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб;
- висловлювати свої думки, почуття та ставлення;
- ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування;
- обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб;
- ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.

Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування дисципліною:

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Володіння однією з іноземних мов на рівні професійного і побутового спілкування.

ЗК 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності

ФК 1. Здатність ефективно працювати в умовах сучасної початкової школи.

ФК 11. Здатність застосовувати знання при вирішенні складних задач і проблем у процесі навчання або у професійній діяльності, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій.

ФК 16. Здатність вивчати, аналізувати та застосовувати під час планування освітнього процесу професійну літературу.

ФК 19. Здатність до здійснення освітнього процесу.

3. Формат курсу

Дисципліна «Іноземна мова (німецька)» націлена на підготовку здобувачів вищої освіти до орієнтування в іншомовному середовищі, формування спеціалізованих німецькомовних комунікативних компетенцій в галузі читання, говоріння й аудіювання для забезпечення спілкування в професійно-трудовій сфері шляхом формування у здобувачів комунікативної, лінгвістичної і соціокультурної компетенції; позитивне ставлення до оволодіння як мовою, так і культурою німецькомовного світу; вміння міжособистісного спілкування, необхідного для повноцінного функціонування як у навчальному середовищі, так і за його межами, а також виховання та розвиток у студентів почуття національної самоідентичності.

Курс «Іноземна мова професійного спрямування» передбачає практичні заняття і самостійну роботу.

4. Програмні результати навчання

ПРН 13. Пошук оброблення та аналіз інформації з різних джерел та ефективного використання на практиці різних теорій в області комунікації.

ПРН 16. Володіти новими інноваційними технологіями у професійній сфері.

ПРН 21. Практично використовувати комунікаційні навички, ефективно застосовувати комунікаційні концепції, використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ПРН 23. Використання іноземної мови на загальному та загальнопрофесійному рівнях; вміння будувати міжособистісну взаємодію, працювати в групах з метою локалізації, отримання і опрацювання даних для вирішення завдання дослідження.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Всього годин / кредитів ЄКТС	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Форма підсумкового контролю
К-сть годин	300	-	138	162	Іспит

6. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий \ вибірковий
2020-2021 2021-2022	1,2,3,4	Початкова освіта. Інклюзивна освіта	1,2	Обов'язкова

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Студенти отримують додаткову інформацію з курсу за допомогою використання Інтернет-ресурсів, мультимедійного обладнання – перегляду презентацій, відеоматеріалів та періодичної літератури (журналів, газет).

8. Політики курсу

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 % від оцінки).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (підтверджених документально) дозволяється перескладання пропущених тем курсу.

9. Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
	Денна форма		
	усього	практичні	самостійна
Змістовий модуль 1			
Тема 1. Tagesablauf. Grammatik: Präteritum. Infinitiv mit und ohne <i>zu</i> . Infinitivgruppen Fachtext Schuhfächer und Tätigkeiten.	14	6	8
Тема 2. Freizeitgestaltung. Grammatik: Futurum. Fachtext Lieblingsfächer.	14	6	8
Тема 3. Kein Problem. Ich habe Zeit! Fachtext Wahlfächer.	14	6	8
Тема 4. Das Wochenende. Grammatik: Satzreihe Fachtext Wie soll die moderne Stunde sein?	14	6	8
Тема 5. Hobbys. Grammatik: Pronominaladverbien Fachtext Wie sieht die heutige Schule.	14	6	8
Разом за 1 модулем	70	30	40
Змістовий модуль 2			

Тема 6. Sport. Grammatik: Satzgefüge: Objektnebensatz Fachtext Schulräume	16	8	8
Тема 7. Hauslektüre. Text «Die Familie Reinshagen» Fachtext Wie soll die Schule sein.	14	6	8
Тема 8. Lebenslauf. Grammatik: Plusquamperfekt. Satzgefüge: Temporalsätze. Fachtext Особливості інклюзивної освіти.	10	6	4
Тема 9. Die Stadt. Grammatik: Passiv. Allgemeines Fachtext Зарубіжний досвід впровадження інклюзивної освіти.	14	6	8
Тема 10. Auf der Straße. Grammatik: Substantive und Adjektive mit der Nachsilbe <i>-er</i> (von geographischen Namen) Fachtext Сучасні реалії інклюзивної освіти в Україні	14	6	8
Тема 11. Berlin. Grammatik: Deklination der Eigennamen Fachtext Освітня система України	10	6	4
Разом за 2 модулем	78	38	40
Змістовий модуль 3			
Тема 12. Grammatik: Substantiviertes Infinitiv Fachtext On-line освіта за кордоном	10	4	6
Тема 13. Im Warenhaus. Grammatik: Die Deklination der Adjektive. Fachtext Виховання дітей у сім'ї	10	4	6
Тема 14. Kleider machen Leute. Grammatik: Die Deklination der Adjektive. Zusammengesetzte Adjektive. Fachtext Новітні тенденції у вихованні дітей	12	6	6
Тема 15. Система підготовки вчителів у Німеччині та інших країнах Європи.. Grammatik: Satzgefüge: Lokalsätze.	10	4	6
Тема 16. Im Lebensmittelgeschäft. Grammatik: Satzgefüge: Finalsätze.	10	4	6

Тема 17. Werbung Grammatik: Satzgefüge: Konstruktivsatz	10	4	6
Reichtum und Armut Grammatik: Satzgefüge: Attributsätze	10	4	6
Разом за 3 модулем	72	30	42
Змістовий модуль 4			
Тема 18. Новітні тенденції у вихованні дітей: концепція «Нова українська школа». Grammatik: Generalisierende Relativpronomen.	12	6	6
Тема 19. Das Wetter. Grammatik: Unpersönlicher Satz. Das Pronomen <i>es</i> .	12	6	6
Тема 20. Die Jahreszeiten. Grammatik: Satzgefüge: Komparativsätze	12	6	6
Тема 21. Освітні програми з обміну студентів. Гранти. Grammatik: Satzgefüge: Bedingungssätze	12	6	6
Тема 22. Особливості та впровадження інклюзивної освіти. Grammatik: Satzgefüge: Kausalsätze	12	6	6
Тема 23. Інклюзивна освіта Grammatik: Satzgefüge: Kausalsätze	10	6	4
Тема 24. Umweltschutz. Grammatik: Sätze mit <i>trotzdem</i> .	10	4	6
Разом за 4 модулем	80	40	40
Разом	300	138	162

11. Теми практичних занять

Змістовий модуль 1

Назва теми	Форми контролю	Кількість годин
Тема 1. Tagesablauf.	Поточне оцінювання відповідно	

Grammatik: Präteritum. Infinitiv mit und ohne <i>zu</i> . Infinitivgruppen Fachtext Schulfächer und Tätigkeiten.	Положення про оцінювання закладу вищої освіти	6
Тема 2. Freizeitgestaltung. Grammatik: Futurum. Fachtext Lieblingsfächer.	Тестовий контроль	6
Тема 3. Kein Problem. Ich habe Zeit! Fachtext Wahlfächer.	Тестовий контроль	6
Тема 4. Das Wochenende. Grammatik: Satzreihe Fachtext Wie soll die moderne Stunde sein?	Поточне оцінювання відповідно Положення про оцінювання закладу вищої освіти	6
Тема 5. Hobbys. Grammatik: Pronominaladverbien Fachtext Wie sieht die heutige Schule.	Поточне оцінювання відповідно Положення про оцінювання закладу вищої освіти	6
Разом		30
Змістовий модуль 2		
	Форми контролю	Кількість годин
Тема 6. Sport. Grammatik: Satzgefüge: Objektnebensatz Fachtext Schulräume	Поточне оцінювання відповідно Положення про оцінювання закладу вищої освіти	8
Тема 7. Hauslektüre. Text «Die Familie Reinshagen» Fachtext Wie soll die Schule sein.	Тестовий контроль	6
Тема 8. Lebenslauf. Grammatik: Plusquamperfekt. Satzgefüge: Temporalsätze. Fachtext Особливості інклюзивної освіти.	Тестовий контроль	6
Тема 9. Die Stadt. Grammatik: Passiv. Allgemeines Fachtext Зарубіжний досвід впровадження інклюзивної освіти.	Поточне оцінювання відповідно Положення про оцінювання закладу вищої освіти	6
Тема 10. Auf der Straße. Grammatik: Substantive und Adjektive mit der Nachsilbe <i>-er</i> (von geographischen Namen)	Тестовий контроль	6

Fachtext Сучасні реалії інклюзивної освіти в Україні		
Тема 11. Berlin. Grammatik: Deklination der Eigennamen Fachtext Освітня система України	Тестовий контроль	6
Разом		38
Змістовий модуль 3		
Тема 12. Grammatik: Substantiviertes Infinitiv Fachtext On-line освіта за кордоном	Тестовий контроль	4
Тема 13. Im Warenhaus. Grammatik: Die Deklination der Adjektive. Fachtext Виховання дітей у сім'ї	Поточне оцінювання відповідно Положення про оцінювання закладу вищої освіти	4
Тема 14. Kleider machen Leute. Grammatik: Die Deklination der Adjektive. Zusammengesetzte Adjektive. Fachtext Новітні тенденції у вихованні дітей	Тестовий контроль	6
Тема 15. Система підготовки вчителів у Німеччині та інших країнах Європи.. Grammatik: Satzgefüge: Lokalsätze.	Поточне оцінювання відповідно Положення про оцінювання закладу вищої освіти	4
Тема 16. Im Lebensmittelgeschäft. Grammatik: Satzgefüge: Finalsätze.	Тестовий контроль	4
Тема 17. Werbung Grammatik: Satzgefüge: Konstruktivsatz	Тестовий контроль	4
Reichtum und Armut Grammatik: Satzgefüge: Attributsätze	Поточне оцінювання відповідно Положення про оцінювання закладу вищої освіти	4
Разом		30
Змістовий модуль 4		
Тема 18. Новітні тенденції у вихованні дітей: концепція «Нова українська школа». Grammatik: Generalisierende Relativpronomen.	Тестовий контроль	6
Тема 19. Das Wetter. Grammatik: Unpersönlicher Satz.	Поточне оцінювання відповідно Положення про оцінювання	6

Das Pronomen <i>es</i> .	закладу вищої освіти	
Тема 20. Die Jahreszeiten. Grammatik: Satzgefüge: Komparativsätze	Тестовий контроль	6
Тема 21. Освітні програми з обміну студентів. Гранти. Grammatik: Satzgefüge: Bedingungssätze	Поточне оцінювання відповідно Положення про оцінювання закладу вищої освіти	6
Тема 22. Особливості та впровадження інклюзивної освіти. Grammatik: Satzgefüge: Kausalsätze	Тестовий контроль	6
Тема 23. Інклюзивна освіта Grammatik: Satzgefüge: Kausalsätze	Поточне оцінювання відповідно Положення про оцінювання закладу вищої освіти	6
Тема 24. Umweltschutz. Grammatik: Sätze mit <i>trotzdem</i> .	Поточне оцінювання відповідно Положення про оцінювання закладу вищої освіти	4
Разом		40
Разом за курсом		138

a) теми для самостійного опрацювання

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Grammatik: Präteritum. Infinitiv mit und ohne <i>zu</i> . Infinitivgruppen Fachtext Schuhfächer und Tätigkeiten.	8
2.	Grammatik: Futurum. Fachtext Lieblingsfächer.	8
3.	Fachtext Wahlfächer.	8
4.	Grammatik: Satzreihe Fachtext Wie soll die moderne Stunde sein?	8
5.	Grammatik: Pronominaladverbien Fachtext Wie sieht die heutige Schule.	8
6.	Grammatik: Satzgefüge: Objektnebensatz Fachtext Schulräume	8
7.	Тема 7. Hauslektüre.	8

	Text «Die Familie Reinshagen» Fachtext Wie soll die Schule sein.	
8.	Grammatik: Plusquamperfekt. Satzgefüge: Temporalsätze. Fachtext Особливості інклюзивної освіти.	8
9.	Grammatik: Passiv. Allgemeines Fachtext Зарубіжний досвід впровадження інклюзивної освіти.	4
10.	Grammatik: Substantive und Adjektive mit der Nachsilbe <i>-er</i> (von geographischen Namen) Fachtext Сучасні реалії інклюзивної освіти в Україні	8
11.	Grammatik: Deklination der Eigennamen Fachtext Освітня система України	4
12.	Fachtext On-line освіта за кордоном	6
13.	Grammatik: Die Deklination der Adjektive. Fachtext Виховання дітей у сім'ї	6
14.	Grammatik: Die Deklination der Adjektive. Zusammengesetzte Adjektive. Fachtext Новітні тенденції у вихованні дітей	6
15.	Тема 15. Система підготовки вчителів у Німеччині та інших країнах Європи.. Grammatik: Satzgefüge: Lokalsätze.	6
16.	Grammatik: Satzgefüge: Finalsätze.	6
17.	Grammatik: Satzgefüge: Konstriktivsatz	6
18.	Grammatik: Satzgefüge: Attributsätze	6
19.	Grammatik: Generalisierende Relativpronomen.	6
20.	Grammatik: Unpersönlicher Satz. Das Pronomen <i>es</i> .	6
21.	Grammatik: Satzgefüge: Komparativsätze	6
22.	Гранти. Grammatik: Satzgefüge: Bedingungssätze	6
23.	Perfekt	6
24.	Grammatik: Satzgefüge: Kausalsätze	6
25.	Grammatik: Sätze mit <i>trotzdem</i> .	4
Разом		162

13. Система оцінювання та вимоги

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького» <https://drive.google.com/file/d/1HWL9vuhcizztkaC6wgF-zXhr43uGR1W0/view> та «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019 р.) <https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkvL-LNTIjWRX/view.1>.

В рамках даного освітнього компоненту передбачена процедура визнання результатів навчання, які здобувач вищої освіти набув шляхом неформальної освіти і демонструє для визнання у процесі опанування даної освітньої програми. Процедура визнання здійснюється згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького https://drive.google.com/file/d/14KeC_yldBuss-N0Q60DqWdwy9We1_uV4/view та шляхом визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, що регламентуються документом «Положенням про організацію освітнього процесу в МДПУ імені Богдана Хмельницького» (від 28.08.2020 р., протокол №1) https://drive.google.com/file/d/1OMtCdZsTSSudgxmQMu206ffea4Kjx3_Q/view та «Положенням про перезарахування освітніх компонентів та визначення академічної різниці у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №1 від 28.08.2020 р.) <https://drive.google.com/file/d/1evp2PeqJTVk7lZSIWT9TgeGfyOU7hwSQ/view>

Розподіл балів, що присвоюються здобувачам освіти з освітньої компоненти «Іноземна мова (німецька)» є сумою балів за виконання практичних завдань та підсумкового модульного контролю. Впродовж двох семестрів студент за виконання завдань отримує по 100 балів під час складання модулів.

Знання здобувачів освіти на практичних заняттях оцінюються за чотирибальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Модульний контроль складається з двох теоретичних питань та тестів. Максимальна кількість балів, яку можуть отримати студенти за модуль складає 30 балів. До цих балів додаються бали за поточний контроль (на практичних заняттях). Максимальна кількість балів за поточний контроль складає 20 балів. Вони розраховуються за формулою:

Наприклад, періодичний контроль, який проводиться двічі за семестр, є сумою балів (середньозважена оцінка) поточного контролю і балів за модульний контроль за такою формулою: $S_1 = X_0 + X_1 = 15 + 22 = 37(б)$,

Де S_1 – сума балів за перший періодичний контроль, X_0 – середньозважене балів за всі теми, включаючи теми і питання винесені на самостійну роботу, що передують першому періодичному контролю; X_1 – бали першого періодичного модульного контролю.

Студент має право на підвищення результату тільки одного модуля протягом тижня після його написання.

Підсумкова оцінка складається із суми балів за періодичні модулі за формулою:

$$S = S_1 + S_2$$

Максимальна сума (S) дорівнює 50 балам за кожний періодичний контроль.

Іспит (100 балів)

Іспит складається з 2 теоретичних питань по 25 балів кожне, на які здобувач освіти має дати розгорнуті відповіді.

Бали	Критерії
21-25 балів	Виставляється у випадку, коли студент розкриває питання у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпано точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно висловлюється німецькою мовою та виконує практичні завдання різного ступеню складності.
16-20 балів	Студент має ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці, але може допустити деякі неточності, окремі помилки в формулюванні відповідей.
11-15 балів	Виставляється за умови, коли студент знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематизовано, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання студент відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання. відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.
6-10 балів	Виставляється студентові на основі його знань всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Студент спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.
1-5 балів	Студент має фрагментарні знання з теми. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал..

Крім цього білет містить 50 тестів. Вірна відповідь – 1 бал.

14. Рекомендована література

Основна

1. Бориско Н. Ф. Deutsch für Fortgeschrittene. Niveau C. Німецька мова: досконале володіння. – Київ : ТОВ «ВП Логос-М», 2011. – 528 с.
2. Навчально-методичний комплекс DU 2 [Підручник для студентів вищ навч. закладів] / Н. Бориско, Х. Каспер-Хене, Е.Бондаренко та ін. – Вінниця : Нова книга, 2011. – 344 с.
3. Кудіна О.Ф. Німецька мова для початківців: підручн.[для вищ.навч. закл.] / О.Ф.Кудіна, Т.О.Феклістова. – Вінниця: Нова книга, 2008. –520с.
4. Носков С.О.. Самовчитель німецької мови [Text] / С. О. Носков. – 17-е вид., переробл. і доп. – К.: Арій, 2008. – 432 с.

5. Кузько П. В., Фаліна Г. М. Практикум з синтетичного читання для студентів філологічних факультетів: Навч. посібник. – Мелітополь: ЧП Верескун В. М. Друкарня і видавництво «Люкс», 2009. – 92 с. (Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Лист № 14/18.Г.62 від 10.01.09.)
6. Кузько П. В. Lingvostilistische Textanalyse (Texte, Aufgaben, Diskussionsstoff) – Лінгвостилістичний аналіз тексту / П.В.Кузько. – Мелітополь: Люкс, 2009. – 235с.
7. Becker N. Alltag, Beruf und Co. Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch+Arbeitsbuch. Niveau B1/1 // N.Becker, J.Braunert – Ismaning : Hueber Verlag, 2015. – 120 S.
8. Becker N. Alltag, Beruf und Co. Wörterlernheft. Niveau B1/1 // N. Becker, J. Braunert – Ismaning : Hueber Verlag, 2015. – 60 S.
9. Becker N. Alltag, Beruf und Co. Kursbuch+Arbeitsbuch. Niveau A2/1 // N. Becker, J. Braunert – Ismaning : Hueber Verlag, 2015. – 118 S
10. Becker N., Braunert Jö. Alltag, Beruf und Co. Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch+Arbeitsbuch. Niveau A2/2 // Norbert Becker, Jörg Braunert – Ismaning : Hueber Verlag, 2014. – 118 S.

Додаткова

1. Becker N. Alltag, Beruf und Co. Wörterlernheft. Niveau A2/1 // N. Becker, J. Braunert – Ismaning : Hueber Verlag, 2015. – 60S.
2. Becker N., Braunert Jö. Alltag, Beruf und Co. Deutsch als Fremdsprache. Wörterlernheft. Niveau A2/2 // Norbert Becker, Jörg Braunert – Ismaning : Hueber Verlag, 2014. – 63 S
3. Желуденко М.О. Німецька мова. Wir üben Deutsch : навч. Посібн. / М.О. Желуденко. – Київ : НАУ-друк, 2011. – 150 с.
4. Кобжев О.М. Навчальний посібник з німецької мови / О.М. Кобжев – Суми : Довкілля, 2002. – 257 с.
5. Кордуп Р.А. Німецька мова у таблицях та схемах. – Х. : Ранок, 2017. – 144 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

www.dw-world.de

www.tatsachen-ueber-deutschland.de

www.deutschland.de

www.goethe.de/markt

www.wirtschaftsdeutsch.de/infodienst

www.magazine-deutschland.de

www.destatis.de

www.planet-beruf.de

www.klett-sprachen.de